

Herinnering aan Elisabeth Bangert - tante Betje (1870-1964)

FREEK DIJS

Van wie ben jij er één?

Dat was telkens de vraag van tante Betje als ik bij mijn oma, haar zuster, kwam logeren in Baarn.

Die vraag werd meerdere keren herhaald, want tante Betje was vergeetachtig. Om die reden was ze in 1959 -op hoge leeftijd- door haar acht jaar jongere zus Sientje in haar huis opgenomen. Lange tijd had tante Betje gewoond in het huis aan de Wakkerendijk 254 waar zij was geboren en opgegroeid in het gezin van Marinus Lambertus Bangert en Mietje Maria Dijs.

Familie Bangert

Marinus Lambertus Bangert en Mietje Maria Dijs kregen 6 kinderen, allemaal dochters.

Johanna Christina Maria (Chrisje) was de oudste, getrouwd met Meindert Rebel. Daarna werd Jacoba (Koojsje) geboren, zij trouwde met Teunis Stein. De derde was Elisabeth (Betje). Daarna volgde Johanna Jacoba (Naatje) die trouwde met Teunis Soek. De vijfde dochter: Ariena, trouwde met Hendrik de Boer en de jongste dochter was mijn oma: Gesina Geertruida (Sientje) getrouwd met Samuel de Zoeten uit Baarn. De foto van het gezin Bangert-Dijs, met aanhang, siert de voorkant van het prachtige boek: "Eemnessers door de eeuwen heen".

Elisabeth Bangert

Zij was de enige dochter die ongehuwd bleef. Zoals vele dochters in die tijd ging zij al jong als huishoudster aan de slag. Ze was ca 12 jaar oud toen ze in dienst ging bij Ds. J.J. van Noort, eerst predikant in Eemnes- Binnen van 1882 tot 1885, daarna in Werkendam en tenslotte in Amsterdam. In zijn kerk te Amsterdam deed Betje belijdenis van het geloof, op 22 maart 1892. Ds. J.J. van Noort was predikant in de Zuiderkerk en een echte publiekstrekker: "als kanselredenaar geliefd, joviaal, maar wel wat te ondeftig", schreef de NRC bij zijn overlijden in 1920.

Betje heeft ook in Hilversum gediend bij de weduwe Charlotte Louise Tak-Roodenburg, echtgenoot van Jan Willem Marinus Roodenburg (1840-1900), geboren in Dordrecht en ook lid van de gemeenteraad aldaar. Hij was graanhandelaar

De ouders van Betje Bangert: Marinus Lambertus Bangert (1842-1926) en Mietje Maria Dijs (1839-1921) voor hun woning Wakkerendijk 252 / 254.

van beroep. Charlotte Tak was van voorname afkomst, weliswaar niet van adel, maar haar familie wordt wel gerekend tot het Nederlands patriciaat.

Lange tijd heeft Betje gediend bij de familie Clifford te Baarn. Aan de Generaal van Heutszlaan bewoonden jonkheer Willem Herman Albert Clifford en zijn vrouw Jeannette Christine Louise van Hoorn villa "De Nachtegaal". Er was meer personeel in dienst, maar Betje ging over de keuken. Haar werk werd zeer gewaardeerd door de familie en die waardering was wederzijds. Dankbaar sprak ze later over haar diensttijd bij de familie Clifford, die ook voor haar zeer goed geweest is. Haar "mevrouw" overleed in 1937 en twee jaar later, in 1939, volgde haar echtgenoot. Beiden liggen begraven op de begraafplaats bij de kerk in de Lage Vuursche.

Foto uit 1906 gemaakt voor de woning van de familie Bangert op Wakkerendijk 252 / 254. V.l.n. r. eerst een drietal kinderen: Koosje Rebel, Mie Rebel en Mar Rebel. Iets verder naar rechts Rinus Rebel en zijn moeder Christina Rebel-Bangert (1867-1949) en haar zus Ariena Bangert (1875-1911). Nog verder naar rechts: Dirk Soek, Mietje Soek, hun moeder Naatje Soek-Bangert (1873-1957) met op de arm zoonnetje Teus Soek.

De laatste jaren van haar leven heeft ze weer doorgebracht in Eemnes. Altijd was in het ouderlijk huis aan de Wakkerendijk 254 een kamer voor haar vrijgehouden, voor het geval dat ze een vrije dag had. Na haar dienstdag bij de familie Clifford heeft ze er nog gewoond tot 1959. Tot het echt niet meer ging en de vergeetachtigheid gevaarlijk werd omdat het eten op het vuur bleef staan.

Ze werd opgenomen door haar zus Gesina Geertruida oftewel Sientje, sinds 1935 weduwe van Samuel de Zoeten. Zo was de hoogbejaarde Betje aan de goede zorgen van haar zus toevertrouwd en hadden ze het samen nog goed, op de bovenetage van villa "Naaldzicht" aan de Torenlaan 110, op de grens van Soest en Baarn. Betje zat altijd in de grote fauteuil aan het raam en genoot van het uitzicht op de Torenlaan/Stadhouderslaan, de spoorlijn Baarn-Soest en verder aan de horizon stroomde de Eem.

Daar vertelde ze met liefde over Eemnes, café "Het Zwaantje", voor haar huis en

Twee dienstboden van de familie van Jonkheer Clifford uit Baarn. Rechts is Elisabeth (Betje) Bangert (1870-1964).

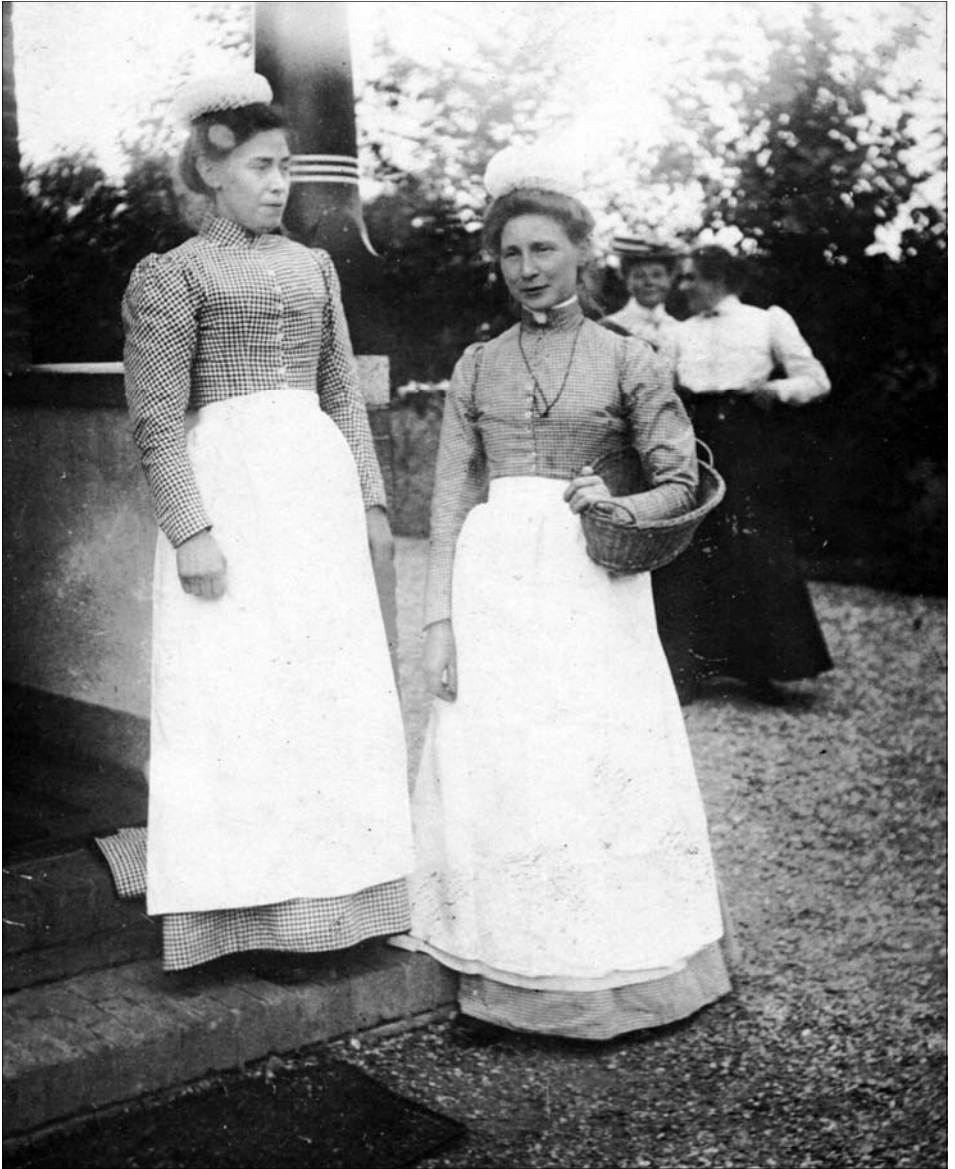

Foto uit ca. 1960, gemaakt in Huize
"Naaldzicht", Torenlaan 110 in Baarn.
Links (staande) Gesina Geertruida (Sientje) de
Zoeten-Bangert (1878-1976) en rechts haar zuster
Elisabeth (Betje) Bangert (1870-1964).

over haar zus Naatje die zo vroeg weduwe werd, hetzelfde huis aan de Wakkerendijk bewoonde en daar een kruidenierswinkeltje had. Ze vertelde over haar jongere zus Ariena die aan tuberculose leed, in juni 1909 toch trouwde met Hendrik de Boer maar na een kort huwelijk overleed begin 1911. Tante Betje woonde op de Torenlaan 110 tot haar gezondheid verslechterde en de verzorging voor Sientje, inmiddels ook al op hoge leeftijd, echt te zwaar werd. Betje werd opgenomen in een soort verzorgingstehuis in Baarn waar ze slechts enkele maanden later, begin 1964, overleed.

Slot

"Van wie ben jij er één?". Dat was telkens de vraag van tante Betje als ik bij mijn oma, haar zuster, kwam logeren in Baarn. Mijn oma gaf meestal het antwoord: "hij is van Miep en Freek" en dan wist tante Betje het weer. Miep (eigenlijk Mietje Maria) was de oudste dochter van haar zus Sientje en vernoemd naar Mietje Maria Dijs (de moeder van Sientje). Tante Betje was er ook bij toen haar nicht Miep de Zoeten in Baarn trouwde met Frederik Dijs. Ik logeerde graag bij mijn oma in dat grote huis in Baarn. Het was begin zestiger jaren van de vorige eeuw. Leeftijdsgenoten gingen soms al met de auto op vakantie naar Limburg of zelfs naar het buitenland: Duitsland, Luxemburg en steeds verder: ook naar Frankrijk, Spanje en het toenmalige Joegoslavië.

Wij hadden geen auto. Ik ging op vakantie met de trein uit Haarlem naar station Baarn. Vandaar lopend naar de Torenlaan 110. Naar oma in het bovenhuis; oom Hessel de Zoeten, tante Hein Pater en dochter Ina bewoonden de benedenetage. Mijn oom Hessel had daar een garagebedrijf en de eerste beginselen van het vak van automonteur had hij geleerd bij zijn neef Adriaan Rebel in Eemnes. Ik mocht hem helpen in de garage en bij de benzinepomp, en ik ging mee naar Amersfoort als er onderdelen moesten worden opgehaald. Een mooiere vakantie was niet voorstelbaar en dit blijft in mijn herinnering ook verbonden met mijn tante Betje uit Eemnes.